

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ και ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών
Γενική Διεύθυνση Ενέργειας
Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και
Εναλλακτικών Καυσίμων

Ταχ. Δ/ση: Μεσογείων 119
Ταχ. Κώδικας: 115 26 Αθήνα
Πληροφορίες: Γ. Εμμανουηλίδης
Τηλ: 213 1513 578
E-mail: emmanouilidisg@prv.ypeka.gr

ΠΡΟΣ: Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αρ. 7210/11.06.2021 Ερώτηση των βουλευτών κ. Ε. Αβραμάκη κλπ.

Σχετ.: η υπ' αριθ. 7210/11.06.2021 (ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/57696/2357/11.06.2021) Ερώτηση

Σε απάντηση της ερώτησης του θέματος που κατατέθηκε στη Βουλή τους βουλευτές κ. Ε. Αβραμάκη κλπ., όσον αφορά σε θέματα αρμοδιότητας της υπηρεσίας μας, θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

Η αξιοποίηση του εγχώριου δυναμικού ΑΠΕ αποτελεί εθνικό ενεργειακό στόχο, καθώς συμβάλλει τόσο στη διαφοροποίηση του εθνικού ενεργειακού μίγματος όσο και στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει και την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας. Σύμφωνα με την Οδηγία 2009/28/ΕΚ, για την Ελλάδα ο στόχος της διείσδυσης των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας το 2020 έχει τεθεί στο 18%, ενώ με τον ν. 3851/2010 ορίστηκε στο 20%. Από τα στοιχεία της 5ης Έκθεσης Προόδου του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τις ΑΠΕ (NREAP) προκύπτει ότι το 2018 το μερίδιο των ΑΠΕ διαμορφώθηκε στο 18,05% της τελικής ακαθάριστης κατανάλωσης ενέργειας, ενώ το μερίδιο των ΑΠΕ επί της τελικής ακαθάριστης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας διαμορφώθηκε στο 25,99%.

Στο πλαίσιο της ενσωμάτωσης της νέας ευρωπαϊκής Οδηγίας 2018/2001 για την προώθηση της χρήσης από ανανεώσιμες πηγές, τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας, δεσμεύονται ότι το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας θα ανέρχεται σε τουλάχιστον 32% για το 2030, στόχος που για τα ελληνικά δεδομένα έχει συμπεριληφθεί στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), το οποίο δημοσιεύθηκε σε ΦΕΚ (Β' 4893/31.12.2019). Συγκεκριμένα, η κυβέρνηση αναθεώρησε το στόχο για τη συμμετοχή των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας μέχρι το έτος 2030 από το 31% που είχε δηλωθεί στο αρχικό σχέδιο ΕΣΕΚ σε τουλάχιστον 35% μέχρι το έτος 2030.

Βάσει των ανωτέρω στόχων, για την επίτευξη, με το βέλτιστο οικονομικά τρόπο, των ενεργειακών στόχων του 2030 εκτιμάται ότι θα χρειαστεί να εγκατασταθούν μέχρι το 2030, επιπλέον των λειτουργούντων σταθμών, περίπου 9.000 MW νέων έργων ΑΠΕ. Σε επίπεδο τεχνολογίας αυτό εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί από νέους αιολικούς και φωτοβολταϊκούς σταθμούς (περίπου 8.100 MW), ενώ λιγότερο από το 10% της προβλεπόμενης νέας εγκατεστημένης ισχύος θα αφορά έργα των υπολοίπων τεχνολογιών ΑΠΕ (βλέπε Πίνακας 9: Εξέλιξη εγκατεστημένης ισχύος μονάδων ΑΠΕ για ηλεκτροπαραγωγή, σελ. 55514 ΦΕΚ Β' 4983/2019).

Για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί με τον ΕΣΕΚ, δημοσιεύτηκε ο ν. 4685/2020 *“Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις.”* (ΦΕΚ Α' 92/07.05.2020). Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, η διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης στην Ελλάδα, παρά τις τροποποιήσεις που έχουν επέλθει στη νομοθεσία, εξακολουθεί να αποτελεί χρονοβόρα διοικητική διαδικασία και ως εκ τούτου σημαντικό ανασταλτικό παράγοντα για την προώθηση των επενδύσεων. Ο ν. 4685/2020 (κεφάλαιο Α') συντομεύει, απλουστεύει και εκσυγχρονίζει, στο πλαίσιο της ενωσιακής νομοθεσίας, τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, εισάγοντας ένα ταχύτερο, ασφαλέστερο και αποτελεσματικότερο πλαίσιο αδειοδότησης.

Στο πλαίσιο της απλοποίησης και επιτάχυνσης της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, με την Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/74463/4562/29.07.2020 (ΦΕΚ Β' 3291/2020) τροποποιήθηκε το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο κατάταξης σταθμών Α.Π.Ε. στις κατηγορίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης, με αύξηση των σχετικών ορίων ισχύος εξαίρεσης από περιβαλλοντική αδειοδότηση και υπαγωγής σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις, όπου αυτό κρίθηκε σκόπιμο, ανά τεχνολογία Α.Π.Ε.

Επιπλέον, ο ν. 4685/2020 (κεφάλαιο Β') εισάγει ένα διαφανές αποτελεσματικό και απλοποιημένο πλαίσιο, που εκσυγχρονίζει και επιταχύνει την Α' φάση αδειοδότησης έργων ΑΠΕ, την άδεια παραγωγής, αντικαθιστώντας την με την Βεβαίωση Παραγωγού η οποία προκύπτει σε μεγάλο βαθμό μέσα από την αυτοματοποιημένη διαδικασία του νέου Ηλεκτρονικού Μητρώου Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ (ΗΜΠΗΕ ΑΠΕ-ΣΗΘΥΑ). Στόχος της αντικατάστασης, είναι η δραστική μείωση του χρόνου, με στόχο να ευθυγραμμιστεί η Ελλάδα με την ευρωπαϊκή οδηγία που επιτάσσει ολοκλήρωση της αδειοδότησης των ΑΠΕ σε διάστημα δύο ετών για την πλειονότητα των έργων και τριών ετών σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η απελευθέρωση δεσμευμένων εκτάσεων που δεν αξιοποιούνται και η αξιολόγηση εκκρεμών αιτήσεων, με σεβασμό στους περιορισμούς χωροθέτησης και στα θέματα τα οποία άπτονται στους τομείς της εθνικής ασφάλειας και της δημόσιας υγείας. Σε δεύτερο χρόνο θα απλοποιηθούν τα επόμενα στάδια της αδειοδοτικής διαδικασίας, μέχρι και το τελευταίο που είναι οι Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας.

Σύμφωνα με το ισχύον πλαίσιο αδειοδότησης σταθμών Α.Π.Ε., τίθενται συγκεκριμένα κριτήρια και λαμβάνονται υπόψη όλες οι σχετικές παράμετροι για την εγκατάστασή τους, μεταξύ των οποίων περιβαλλοντικές και χωροταξικές. Ειδικότερα, το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού

Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΕΠΧΣΑΠΕ) που ισχύει από το 2008 (Αρ. Απ. 49828/2464/12.11.2008, ΦΕΚ Β' 2464/3.12.2008) δίνει κατευθύνσεις για τη ρύθμιση των ζητημάτων χωροθέτησης και εγκατάστασης έργων Α.Π.Ε., λαμβάνοντας υπόψη τις πιθανές επιπτώσεις τους στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον. Συγκεκριμένα, το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο προβλέπει κριτήρια χωροθέτησης σταθμών, ελάχιστες αποστάσεις εγκατάστασης από περιοχές περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος και στοιχείων πολιτιστικής κληρονομιάς, ενώ προσδιορίζονται ρητά περιοχές αποκλεισμού και ζώνες ασυμβατότητας για ορισμένες κατηγορίες σταθμών.

Το ΥΠΕΝ μετά από διενέργεια σχετικού διαγωνισμού, έχει προχωρήσει στη σύναψη δημόσιας σύμβασης μελέτης, προκειμένου να αναθεωρηθεί το υφιστάμενο ΕΠΧΣΑΠΕ. Στόχος της αναθεώρησης είναι η ενεργειακή αναβάθμιση της χώρας, που θα προσδώσει νέες αναπτυξιακές δυνατότητες σε πολλά πεδία δραστηριότητας και η διασφάλιση δημιουργίας βιώσιμων εγκαταστάσεων αιολικής και ηλιακής ενέργειας μέσω της αρμονικής ένταξής τους στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον και στο τοπίο.

Η περιβαλλοντική αδειοδότηση λαμβάνει χώρα, μετά τη χορήγηση αδειών παραγωγής (ή Βεβαίωσης Παραγωγού) από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), με την υποβολή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή και την Έγκριση των σχετικών Περιβαλλοντικών Όρων (Ε.Π.Ο.) για την εγκατάσταση και λειτουργία. Σύμφωνα με τη σχετική διαδικασία, εφόσον ο φάκελος της Μ.Π.Ε. κριθεί πλήρης, η Μ.Π.Ε. διαβιβάζεται στα οικεία Περιφερειακά Συμβούλια για δημοσιοποίηση και ενημέρωση του κοινού καθώς και στις συναρμόδιες Υπηρεσίες για κατάθεση των απόψεών τους, συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Η οριστική απόφαση της Διοίκησης για την υλοποίηση των προτεινόμενων έργων, λαμβάνεται μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης με το κοινό και τις Υπηρεσίες και με την έκδοση ή μη των Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων των έργων.

Στη συνέχεια της διαδικασίας αδειοδότησης των έργων Α.Π.Ε., μετά την έκδοση της Απόφασης Ε.Π.Ο. ακολουθεί η χορήγηση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας. Τα θέματα χορήγησης των ανωτέρω αδειών ρυθμίζονται λεπτομερώς με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν.3468/2006 (ΦΕΚ Α' 129), όπως ισχύει. Ήδη στο ΥΠΕΝ σχεδιάζεται η απλοποίηση της Β' φάσης αδειοδότησης που αφορά στη διαδικασία χορήγησης Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας.

Με βάση τα ανωτέρω, προκύπτει ότι έχει διαμορφωθεί το γενικό πλαίσιο χωροθέτησης και αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των έργων Α.Π.Ε. σε κάθε περιοχή της χώρας, και έχουν δοθεί οι κατευθύνσεις για την εναρμόνιση όλων των τοπικών ή υπερτοπικών χωροταξικών σχεδίων που θα ορίζουν λεπτομερώς τις βέλτιστες περιοχές χωροθέτησης των έργων, όπως ορίζεται στο άρθρο 21 του ΕΠΧΣΑΠΕ. Στόχος είναι η ενεργειακή αναβάθμιση της χώρας, που θα προσδώσει νέες αναπτυξιακές δυνατότητες σε πολλά πεδία δραστηριότητας, παράλληλα με τη διατήρηση της φυσιογνωμίας και την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

Περαιτέρω, προκειμένου να αμβλυνθεί ένα από τα βασικά εμπόδια που αντιμετωπίζει η ανάπτυξη των ΑΠΕ στη χώρα μας που είναι η έλλειψη τοπικής κοινωνικής ανοχής, η οποία εδράζεται κυρίως στην άγνοια και την έλλειψη ενημέρωσης ή την εσφαλμένη εντύπωση ότι οι ΑΠΕ αντιστρατεύονται άλλες αναπτυξιακές δραστηριότητες και οικονομικές αξίες όπως ο τουρισμός ή η αξία γης και ακινήτων με το άρθ. 25 ν. 3468/2006 θεσπίσθηκε ειδικό τέλος που επιβαρύνει τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και Υβριδικούς Σταθμούς (πλην των παραγωγών που ρητά αναφέρονται στην παρ. 1 άρθ. 25) και αντιστοιχεί σε ποσοστό 3% επί της προ ΦΠΑ τιμής πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας στον Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου ή των μη Διασυνδεδεμένων Νησιών. . Από τα ποσά που παρακρατούνται ποσοστό μέχρι το 1/3 αυτού , αποδίδεται υπέρ των οικιακών καταναλωτών των κοινοτήτων εντός των οποίων είναι εγκατεστημένοι οι σταθμοί ΑΠΕ, 1/10 υπέρ του Πράσινου Ταμείου και το υπόλοιπο ποσό αποδίδεται στον ΟΤΑ πρώτου βαθμού, εντός των διοικητικών ορίων του οποίου είναι εγκατεστημένοι οι σταθμοί ΑΠΕ και κατά ποσοστό 20% στον ή τους ΟΤΑ πρώτου βαθμού, από την εδαφική περιφέρεια των οποίων διέρχεται η γραμμή σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο, και διατίθενται υποχρεωτικά και αποκλειστικά, σε ποσοστό 80%, για την εκτέλεση περιβαλλοντικών δράσεων, έργων τοπικής ανάπτυξης και κοινωνικής υποστήριξης.και σε ποσοστό 20%, στην υπόλοιπη περιφέρεια του οικείου ΟΤΑ πρώτου βαθμού.

Όσον αφορά στη χωροθέτηση μικρών υδροηλεκτρικών έργων (Μ.Υ.Η.Ε), στο άρθρο 16 του ισχύοντος ΕΠΧΣΑΠΕ γίνεται ειδική μνεία στον εντοπισμό των υδατικών διαμερισμάτων, στα ειδικά κριτήρια χωροθέτησης καθώς και σε ειδικότερα κριτήρια φέρουσας ικανότητας υποδοχέων Μ.Υ.Η.Ε.. Για τα Μ.Υ.Η.Ε ισχύουν επίσης οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις που τέθηκαν με την ΥΑ οικ.196978/2011 (ΦΕΚ 518Β) «Συμπλήρωση και εξειδίκευση τεχνικών και λοιπών λεπτομερειών των κριτηρίων χωροθέτησης Μικρών Υδροηλεκτρικών Έργων (ΜΥΗΕ) που προβλέπονται στο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΕΠΧΣΑΑ-ΑΠΕ) σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 9 του Ν. 3851/2010».

Σχετικά με την αναφερόμενη στο θέμα περιοχή των ποταμών Στρυμόνα, Αγγίτη και λίμνης Κερκίνης, σας ενημερώνουμε ότι δεν έχει αδειοδοτηθεί από πλευράς ΥΠΕΝ κάποιο ΜΥΗΕ. Αναφορικά με την αδειοδοτική κατάσταση των έργων ΜΗΥΕ στην περιοχή σας παραπέμπουμε στην υπ' αρ. πρωτ. 124842/29.06.2021 απάντηση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης (αρ. πρωτ. εισερχ. ΥΠΕΝ/ΥΠΣΥΝ/63516/2673/30.06.2021), σύμφωνα με την οποία συνολικά τέσσερις (4) ΜΥΗΕ έχουν αδειοδοτηθεί στην περιοχή. Συνοπτικά, όσον αφορά στην αδειοδοτική κατάσταση των ανωτέρω σταθμών, παραθέτουμε πίνακα με στοιχεία που προκύπτουν από τον γεωπληροφοριακό χάρτη της ΡΑΕ (ενημέρωση 22.07.2021):

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΑΔΕΙΩΝ ΡΑΕ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΚΔ. ΑΔ.ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΘΕΣΗ	ΜΕΓΙΣΤΗ ΙΣΧΥΣ (MW)	ΑΔΕΙΟΔΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΚΕΡΚΙΝΗΣ ΑΕ	ΑΔ-00052	18/6/2001	ΣΙΝΤΙΚΗΣ	ΚΕΡΚΙΝΗΣ	ΡΟΥΦΡΑΚΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ ΚΕΡΚΙΝΗΣ	5	ΑΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΓΚΙΣΤΡΟΥ II ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	ΑΔ-00122	11/9/2001	ΣΙΝΤΙΚΗΣ	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΓΚΙΣΤΡΟΥ	ΚΡΑΣΟΧΩΡΗΤΙΚΟ ΑΓΚΙΣΤΡΟΥ	0,9	ΑΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
Υ.Η.Σ. ΣΤΡΥΜΟΝΑ ΑΕ	ΑΔ-00202	11/12/2001	ΣΕΡΡΩΝ	ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙΟΥ	ΠΡΟΒΑΤΑ ΠΑΛΑΙΑΣ ΓΕΦΥΡΑΣ ΣΤΡΥΜΟΝΑ	2	ΑΔΕΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΕΝ.ΕΠ. ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	ΑΔ-00832	20/7/2005	ΝΕΑΣ ΖΙΧΝΗΣ	ΑΛΙΣΤΡΑΤΗΣ	ΑΝΑΒΑΘΜΟΣ ΠΟΤΑΜΟΥ ΑΓΓΙΤΗ Δ.Δ. ΛΕΥΚΟΘΕΑΣ	1,8	ΑΔΕΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Τέλος, όσον αφορά σε ειδικότερα θέματα περιβαλλοντικής αδειοδότησης και διαχείρισης υδατικών πόρων, αρμόδιες να απαντήσουν είναι η Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης και η Διεύθυνση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος αντίστοιχα.

Ο Προϊστάμενος της Δ/νσης

α.α. Μαριάνθη Ντάρα

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών
- Γενική Διεύθυνση Ενέργειας
- Διεύθυνση ΑΠΕ και Εναλλακτικών Καυσίμων